

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

**Wytyczne dotyczące korzystania z usług ekspertów w programach na lata
2021-2027**

(projekt zmienionych wytycznych)

Zatwierdzam / Zatwierdzam
z upoważnienia

Minister Funduszy
i Polityki Regionalnej Błąd! Nie zdefiniowano
zakładki.1)

Warszawa, r.

Podstawa prawna

Wytyczne zostały wydane na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. [z 2025 r. poz. 4079/1733, z późn. zm.](#)).

Spis treści

Wykaz skrótów	4
Wykaz pojęć	4
Rozdział 1. Cel i zakres wytycznych	6
Rozdział 2. Zadania, rola i status ekspertów	6
Rozdział 3. Wykaz ekspertów	8
Rozdział 4. Nabór ekspertów	10
Rozdział 5. Umowy z ekspertami	12
Rozdział 6. Bezstronność ekspertów	14

Wykaz skrótów

IP – instytucja pośrednicząca

IW – instytucja wdrażająca

IZ – instytucja zarządzająca

Wykaz pojęć

beneficjent – podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 9 rozporządzenia ogólnego

decyzja o dofinansowaniu projektu – decyzja, o której mowa w art. 2 pkt 2 ustawy

ekspert – osoba, o której mowa w rozdziale 17 ustawy

portal – portal internetowy, o którym mowa w art. 46 lit. b rozporządzenia ogólnego

program – krajowy program, o którym mowa w art. 2 pkt 15 ustawy lub regionalny program, o którym mowa w art. 2 pkt 23 ustawy

projekt – przedsięwzięcie, o którym mowa w art. 2 pkt 22 ustawy

projekt partnerski – projekt, o którym mowa w art. 39 ust. 1 ustawy

rozporządzenie ogólne – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.)

system teleinformatyczny – system, o którym mowa w art. 2 pkt 29 ustawy

umowa – umowa, o której mowa w art. 83 ust. 1 ustawy

umowa o dofinansowanie projektu – umowa, o której mowa w art. 2 pkt 32 lit. a i b ustawy

ustawa – ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. [z 2025 r. poz. 10791733, z późn. zm.](#))

właściwa instytucja – IZ, IP albo IW, której zostały powierzone określone zadania związane z realizacją programu

wnioskodawca – podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 34 ustawy

wytyczne – instrument prawny, o którym mowa w art. 2 pkt 38 ustawy

Rozdział 1. Cel i zakres wytycznych

- 1) Celem wytycznych jest zapewnienie jednolitego stosowania przepisów dotyczących korzystania z usług ekspertów.
- 2) Wytyczne dotyczą ekspertów jako osób fizycznych, w tym osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.
- 3) Wytyczne skierowane są do właściwych instytucji uczestniczących w realizacji programów.
- 4) Wytyczne stosuje się w okresie realizacji programów.
- 5) Wytycznych nie stosuje się do programów Interreg.
- 6) Wytyczne nie regulują zagadnień związanych ze zlecaniem usług innym podmiotom na podstawie art. 9 ust. 5 ustawy. Podmiotami tymi mogą być między innymi podmioty gospodarcze świadczące usługi doradcze i konsultingowe.

Rozdział 2. Zadania, rola i status ekspertów

- 1) Właściwa instytucja może korzystać z usług ekspertów. Usługi polegają na przedstawieniu przez eksperta stanowiska i mogą dotyczyć tylko wybranych zadań właściwej instytucji. Określa je ustawa w art. 80 ust. 1. Muszą one:
 - a) wiązać się z wyborem projektów do dofinansowania lub
 - b) wynikać z umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu lub
 - c) wiązać się z procedurą odwoławczą.
- 2) Właściwa instytucja może angażować osoby będące ekspertami do realizacji innych zadań. Następuje to na podstawie odrębnych przepisów. Wówczas jednak osoby te nie uczestniczą w realizacji tych zadań jako eksperci w rozumieniu ustawy.
- 3) Zadania właściwej instytucji związane z wyborem projektów do dofinansowania, to przede wszystkim:
 - a) ocena spełniania kryteriów wyboru projektów,

- b) ocena projektu po ponownym skierowaniu go do oceny przez właściwą instytucję na podstawie art. 61 ust. 8 ustawy.
- 4) Zadania właściwej instytucji wynikające z umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu to przede wszystkim:
- a) kontrola realizacji projektu, w tym weryfikacja wniosków beneficjenta o płatność,
 - b) monitorowanie postępów w realizacji projektu, w tym założonych wskaźników,
 - c) opiniowanie zmian w realizowanych projektach w związku z art. 62 ustawy,
 - d) kontrola i monitorowanie trwałości projektu.
- 5) Zadania właściwej instytucji związane z procedurą odwoławczą to przede wszystkim:
- a) weryfikacja oceny spełniania kryteriów wyboru projektów, z którą nie zgadza się wnioskodawca,
 - b) weryfikacja zarzutów wnioskodawcy o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny projektu,
 - c) ponowna ocena projektu, o której mowa w art. 69 ust. 3 ustawy.
- 6) Właściwa instytucja traktuje stanowisko eksperta jako:
- a) opinię – nie jest ona wiążąca dla właściwej instytucji i nie musi jej uwzględnić albo
 - b) rozstrzygnięcie – jest ono wiążące dla właściwej instytucji i musi je uwzględnić.
- 7) Sposób, w jaki właściwa instytucja traktuje stanowisko eksperta, określają jej wewnętrzne procedury.
- 8) Odpowiedzialność wobec osób trzecich za skutki usług świadczonych przez eksperta ponosi właściwa instytucja. Nie wyklucza to odpowiedzialności eksperta względem właściwej instytucji z tytułu niewykonania lub nienależytej realizacji świadczonych usług. Określa to umowa zawarta z ekspertem.
- 9) Właściwa instytucja może skorzystać z usług eksperta, który spełnia wszystkie poniższe warunki:

- a) widnieje w wykazie ekspertów prowadzonym przez którąkolwiek właściwą instytucję w dniu zawarcia umowy oraz w dniu wyznaczenia do udziału w realizacji zadania,
 - b) został wyznaczony przez nią do udziału w realizacji zadania,
 - c) zawarł z nią umowę,
 - d) złożył oświadczenie o bezstronności zgodnie z art. 85 ust. 2 ustawy.
- 10) Uprawnienie właściwej instytucji do wyznaczenia eksperta ma charakter uznaniowy. Dzięki temu właściwa instytucja może wyznaczać osoby mające odpowiednią wiedzę, umiejętności, doświadczenie lub uprawnienia.
- 11) Wyznaczanie eksperta nie musi mieć charakteru konkurencyjnego.

Rozdział 3. Wykaz ekspertów

- 1) Właściwa instytucja może prowadzić wykaz ekspertów. Oznacza to, że IZ samodzielnie podejmuje decyzję w tej sprawie. IP oraz IW mogą prowadzić wykaz, gdy wynika to z porozumień i umów międzyinstytucjonalnych. IZ może zdecydować, że podległa IP lub IW ma obowiązek prowadzić wykaz ekspertów.
- 2) Właściwa instytucja nie musi prowadzić wykazu ekspertów, aby korzystać z usług ekspertów. Niezależnie czy prowadzi własny wykaz może wyznaczać ekspertów z wykazów, które prowadzą inne właściwe instytucje.
- 3) Wykaz ekspertów zawiera:
 - a) imię i nazwisko eksperta,
 - b) adres poczty elektronicznej eksperta – właściwa instytucja może zalecić ekspertom, aby był to odrębny adres e-mail tylko do korespondencji dotyczącej pełnionej funkcji,
 - c) wskazanie dziedziny, w której ekspert ma wiedzę, umiejętności, doświadczenie lub uprawnienia – nazwa dziedziny powinna ogólnie określać obszar tematyczny oraz może zawierać doprecyzowanie, czyli specjalizację w ogólnym obszarze tematycznym.
- 4) Właściwa instytucja zapewnia, że wykaz ekspertów:
 - a) określa dziedziny w sposób jasny i przystępny,

- b) umożliwia filtrowanie zawartości, co najmniej według dziedzin.
- 5) Właściwa instytucja:
- a) tworzy ogólne nazwy dziedzin, a następnie może je uszczegóławiać,
 - b) do określania dziedzin nie powinna wykorzystywać nazw kodów rodzajów interwencji, jeżeli są one rozbudowane,
 - c) nie może określać dziedzin numerami priorytetów lub działań.
- 6) Właściwa instytucja, która prowadzi wykaz ekspertów zamieszcza go na swojej stronie internetowej oraz na portalu.
- 7) Wykaz ekspertów oraz wszystkie jego zmiany są zatwierdzane przez właściwą instytucję. Wykaz ekspertów zawiera datę jego zatwierdzenia albo datę zatwierdzenia jego zmiany.
- 8) Właściwa instytucja udostępnia na swojej stronie internetowej oraz na portalu wszystkie zatwierdzone wersje wykazu ekspertów. Wynika to z potrzeby zachowania ścieżki audytu. Obowiązek ten właściwa instytucja realizuje do czasu zamknięcia programu.
- 9) Właściwa instytucja wpisuje eksperta do wykazu ekspertów, jeśli zgodnie z art. 81 ust. 3 ustawy ekspert:
- a) korzysta z pełni praw publicznych,
 - b) posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
 - c) nie został skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe,
 - d) posiada wymaganą wiedzę, umiejętności, doświadczenie lub uprawnienia w określonej dziedzinie.
- 10) Właściwa instytucja niezwłocznie wykreśla eksperta z wykazu ekspertów, jeżeli:
- a) przestał spełniać wymogi, o których mowa w art. 81 ust. 3 ustawy,
 - b) złożył wniosek (na piśmie lub drogą elektroniczną np. w formie wiadomości e-mail) o wykreślenie go z wykazu.

- 11) Wykreślenie eksperta z wykazu ekspertów może dotyczyć jednej dziedziny, kilku dziedzin albo wszystkich dziedzin w danym wykazie. Rozstrzyga o tym właściwa instytucja biorąc pod uwagę przyczynę wykreślenia.
- 12) Właściwa instytucja niezwłocznie informuje eksperta o wykreśleniu z wykazu ekspertów, podając powód wykreślenia. Informację przekazuje na piśmie lub drogą elektroniczną.
- 13) Eksperci wpisywani są do wykazu na podstawie art. 131 ustawy albo w wyniku przeprowadzonego naboru.

Rozdział 4. Nabór ekspertów

- 1) Właściwa instytucja może organizować i prowadzić nabory ekspertów. Nabory ekspertów prowadzone są dla określonych dziedzin. Ekspert w danej dziedzinie może pełnić swoją funkcję we wszystkich programach.
- 2) Właściwa instytucja zapewnia przejrzystość naboru ekspertów, dlatego:
 - a) ustanawia jawne wymagania dla ekspertów,
 - b) upublicznia na swojej stronie internetowej i na portalu zasady naboru ekspertów, w tym warunki wpisania do wykazu ekspertów,
 - c) upublicznia na swojej stronie internetowej i na portalu wyniki naboru,
 - d) niezwłocznie informuje eksperta o wpisie do wykazu ekspertów na piśmie lub drogą elektroniczną,
 - e) przekazuje ekspertowi na piśmie lub drogą elektroniczną uzasadnienie odmowy wpisania go do wykazu ekspertów.
- 3) Nabór polega na przyjmowaniu zgłoszeń ekspertów i ich weryfikacji przez właściwą instytucję. Nabór może zakładać przyjmowanie zgłoszeń w określonym terminie albo do odwołania. Minimalny czas trwania naboru to 14 dni.
- 4) Właściwa instytucja może w trakcie naboru zapraszać określonych ekspertów do złożenia zgłoszeń. Powinno to wynikać z zasad prowadzonego naboru.
- 5) Właściwa instytucja, która prowadzi nabór ekspertów, informuje ich o:
 - a) wymaganiach, o których mowa w art. 81 ust. 3 ustawy, które musi spełniać ekspert,

- b) konieczności, po uzyskaniu statusu eksperta, rejestracji w systemie teleinformatycznym obsługiwany przez właściwą instytucję, jeżeli jest to niezbędne do pełnienia tej funkcji,
 - c) zaleceniu utworzenia odrębnego adresu poczty elektronicznej do korespondencji dotyczącej pełnienia funkcji eksperta – jeśli uzna, że jest taka potrzeba.
- 6) Właściwa instytucja może doprecyzować wymagania, o których mowa w pkt 5 lit. a, np. wśród wymagań związanych z doświadczeniem może wskazać wymóg wcześniejszego pełnienia funkcji eksperta, pełnienia tej funkcji przez określony czas, właściwej realizacji przez eksperta umów, których był stroną z tytułu pełnienia tej funkcji lub braku wykreślenia z wykazu w danym czasie.
- 7) Ekspert uczestniczący w naborze ma obowiązek złożenia oświadczenia. Obejmuje ono spełnianie wymogów określonych w art. 81 ust. 3 pkt 1–3 ustawy oraz prawdziwość i zgodność z prawdą dokumentów składanych w odniesieniu do wymogów określonych w art. 81 ust. 3 pkt 4 ustawy. Ekspert składa oświadczenie zgodnie z ustawą, pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Oświadczenie powinno zawierać klauzulę analogiczną do wymaganej w art. 47 ust. 2 ustawy. Odebranie oświadczenia od eksperta umożliwi skuteczne egzekwowanie odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.
- 8) Właściwa instytucja weryfikuje spełnianie przez eksperta przesłanek, o których mowa w art. 81 ust. 3 pkt 4 ustawy, przede wszystkim na podstawie przedłożonych przez niego dokumentów. Ponadto weryfikacja może polegać na przeprowadzeniu rozmów kwalifikacyjnych lub testów.
- 9) Ekspert ma obowiązek niezwłocznego poinformowania właściwej instytucji o okolicznościach, które powodują zaprzestanie spełniania wymagań, o których mowa w art. 81 ust. 3 ustawy. Jest to obowiązek określony w art. 82 ust. 1 ustawy. Zaleca się, aby właściwa instytucja informowała ekspertów o tym obowiązku.
- 10) Właściwa instytucja może zdecydować o wpisaniu kandydatów na ekspertów perspektywy finansowej 2014-2020 do prowadzonego przez siebie wykazu ekspertów. Kandydaci muszą widnieć w wykazie kandydatów na ekspertów

perspektywy finansowej 2014-2020 prowadzonym przez tę instytucję. Może to zrobić w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Właściwa instytucja, aby móc przepisać ekspertów musi mieć potwierdzenie, że będzie pełniła funkcję instytucji w którymkolwiek programie na lata 2021-2027 i będzie prowadziła wykaz ekspertów. Wynika to z art. 131 ustawy. W takim przypadku właściwa instytucja:

- a) nie weryfikuje wymagań, o których mowa w art. 81 ust. 4 ustawy, gdyż istnieje domniemanie prawne, że kandydat na eksperta ujęty w wykazie, spełnia je,
- b) przypisuje eksperta w nowym wykazie do dziedziny, której nazwa nie musi być tożsama z dotychczasową nazwą dziedziny, do której był przypisany kandydat na eksperta, ale swoim zakresem musi jej odpowiadać,
- c) niezwłocznie informuje eksperta o wpisie do wykazu ekspertów na piśmie lub drogą elektroniczną.

11) Właściwa instytucja nie ma obowiązku uzyskania uprzedniej zgody kandydata na eksperta na wpisanie go do wykazu ekspertów na podstawie art. 131 ustawy.

12) Właściwa instytucja decyzję o wpisie kandydata na eksperta do wykazu ekspertów na podstawie art. 131 ustawy podejmuje w odniesieniu do konkretnego eksperta i konkretnej dziedziny. Jeśli decyzja o wpisie dotyczy tylko niektórych ekspertów właściwa instytucja powinna określić przesłanki tej decyzji oraz je udokumentować.

13) Właściwa instytucja, która prowadzi wykaz ekspertów lub korzysta z usług ekspertów stosuje obowiązujące przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych.

Rozdział 5. Umowy z ekspertami

1) Umowa, którą właściwa instytucja zawiera z ekspertem, może mieć charakter:

- a) zobowiązania do wykonania oznaczonego zadania w określonym czasie,
- b) zobowiązania do gotowości, a następnie wykonania oznaczonego zadania w określonym czasie.

2) Umowa z ekspertem może mieć charakter odpłatny albo nieodpłatny.

- 3) Umowa zawarta z ekspertem określa w szczególności elementy, o których mowa w art. 83 ust. 2 ustawy. Ponadto celowe jest, aby określała:
 - a) termin jej obowiązywania,
 - b) wysokość wynagrodzenia przysługującego ekspertowi za usługi będące jej przedmiotem albo zasady ustalania jego wysokości, jeżeli ma ona charakter odpłatny,
 - c) zasady informowania właściwej instytucji o okolicznościach, które mogą budzić wątpliwości co do bezstronności eksperta,
 - d) zobowiązanie eksperta do zachowania w tajemnicy wszystkich informacji przekazanych mu przez właściwą instytucję w związku z wykonywaną usługą,
 - e) zasady wyłączenia eksperta z wykonywania usług, w sytuacji uprawdopodobnienia istnienia przesłanek, o których mowa w art. 85 ust. 3 ustawy,
 - f) zasady odpowiedzialności eksperta, w tym finansowej, za wykonywanie usługi w sytuacji zaprzestania spełniania przesłanek, o których mowa w art. 81 ust. 3 pkt 1-3 oraz pkt 4 ustawy – w zakresie utraty wymaganych uprawnień,
 - g) zasady odpowiedzialności eksperta względem właściwej instytucji z tytułu niewykonania lub nienależycie świadczonych usług,
 - h) zasady oceny pracy eksperta,
 - i) zasady rozwiązania umowy.
- 4) Ocena pracy eksperta polega przede wszystkim na ustaleniu, czy umowa z nim zawarta jest realizowana lub została wykonana właściwie. Będzie to pomocne w stosowaniu art. 83 ust. 3 ustawy uprawniającego do wykreślenia eksperta z wykazu ekspertów.
- 5) Właściwa instytucja, która prowadzi wykaz ekspertów, może wykreślić z niego eksperta jeżeli:
 - a) ekspert niewłaściwie realizował umowę lub
 - b) doszło do rozwiązania umowy z przyczyn leżących po stronie eksperta. Stroną takiej umowy z ekspertem nie musi być właściwa instytucja prowadząca wykaz ekspertów.

- 6) W przypadku wystąpienia okoliczności określonych w pkt 5 lit. a lub b, właściwa instytucja, która podpisała umowę z ekspertem z wykazu ekspertów prowadzonego przez inną właściwą instytucję, przekazuje tej instytucji:
 - a) imię i nazwisko eksperta wraz z nazwą dziedziny, w której realizowana była umowa,
 - b) informację o okolicznościach z pkt 5 lit. a lub b.
- 7) Właściwa instytucja przy przekazywaniu informacji z pkt 6 stosuje obowiązujące przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych.
- 8) Właściwa instytucja, zapewnia jawność informacji o ~~zawartych~~ umowach zawartych z ekspertami niezależnie od wartości przedmiotu-. Informacje te podlegają udostępnieniu na zasadach ogólnych – zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902)¹. Właściwa instytucja zamieszcza informację o umowie zawartej z ekspertem w rejestrze, o którym mowa w art. 34a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.). Właściwa instytucja, robi to bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 14 dni po dniu rozwiązania umowy za zgodą stron, odstąpienia od niej, jej wypowiedzenia lub wygaśnięcia. Jeśli jednak termin zamieszczenia informacji o umowie byłby dłuższy niż 2 lata od dnia jej zawarcia, to informację tę należy zamieścić nie później niż po 2 latach od tego dnia².

Rozdział 6. Bezstronność ekspertów

- 1) Właściwa instytucja ma obowiązek wyłączyć eksperta z realizacji powierzonych mu zadań, jeśli zaistnieje którakolwiek z przesłanek z art. 24 § 1 i 2 ustawy z dnia

¹ Ze względu na tryb angażowania ekspertów przez właściwe instytucje, umowy zawierane z ekspertami nie są zamówieniem w rozumieniu art. 7 pkt 32 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, z późn. zm.) – w konsekwencji nie dotyczy ich obowiązek zamieszczania w Centralnym Rejestrze Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych, o którym mowa w art. 34a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.).

² Postanowienie wytycznych będzie stosowane od dnia wejścia w życie art. 34a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.).

14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025~~2~~ r. poz. ~~2000~~1691, z późn. zm.). Stanowi o tym art. 85 ust. 1 ustawy.

- 2) Przesłanki, o których mowa w art. 24 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, mogą dotyczyć relacji eksperta:
 - a) z wnioskodawcą lub z partnerem w projekcie partnerskim na moment złożenia oświadczenia z pkt 5 – w przypadku udziału eksperta w:
 - i) zadaniach związanych z wyborem projektu w sposób niekonkurencyjny,
 - ii) zadaniach odnoszących się do procedury odwoławczej,
 - b) ze wszystkimi wnioskodawcami lub z partnerami w projektach partnerskich w danym postępowaniu w zakresie wyboru projektów do dofinansowania na moment złożenia oświadczenia z pkt 5 – w przypadku udziału eksperta w realizacji zadań związanych z wyborem projektów w sposób konkurencyjny,
 - c) z beneficjentem lub z partnerem w projekcie partnerskim na moment złożenia oświadczenia z pkt 5 – w przypadku udziału eksperta w zadaniach właściwej instytucji wynikających z umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu.
- 3) Właściwa instytucja zapewnia bezstronność ekspertów, jeżeli gwarantuje, że eksperci, którzy oceniali dany projekt, nie uczestniczą w:
 - a) rozpatrywaniu protestu dotyczącego tego projektu,
 - b) weryfikacji, o której mowa w art. 67 ust. 2 ustawy,
 - c) ponownej ocenie tego projektu, o której mowa w art. 69 ust. 3 ustawy.
- 4) Właściwa instytucja nie może korzystać z usług eksperta, który jest jej pracownikiem. Pracownik, w tym przypadku, to każda osoba zatrudniona w podmiocie (np. urzędzie), który pełni rolę właściwej instytucji. Nie ma znaczenia, czy pracownik wykonuje zadania związane z realizacją programu.
- 5) Warunkiem korzystania z usług eksperta jest złożenie przez niego oświadczenia dotyczącego jego bezstronności. Oświadczenie dotyczy przesłanek, o których mowa w pkt 1. Stanowi tak art. 85 ust. 2 ustawy. Ekspert musi złożyć takie oświadczenie za każdym razem, gdy instytucja angażuje go do udziału w realizacji określonych zadań. Ekspert składa oświadczenie pod rygorem

odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Oświadczenie takie powinno zawierać klauzulę analogiczną do wymaganej w art. 47 ust. 2 ustawy. Umożliwia to skuteczne egzekwowanie odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

- 6) Jeżeli ekspert nie złoży oświadczenia, o którym mowa w pkt 5, właściwa instytucja rozwiązuje z nim umowę albo odstępuje od jej zawarcia, albo wyłącza go z udziału w realizacji zadań.
- 7) Właściwa instytucja umożliwia zgłaszanie oraz dokumentuje badanie każdego sygnału o:
 - a) potencjalnym albo rzeczywistym konflikcie interesów eksperta,
 - b) możliwości złożenia fałszywego oświadczenia przez eksperta.
- 8) Zgodnie z art. 85 ust. 3 ustawy, jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności innych niż ustalone na podstawie art. 85 ust. 1 ustawy, które mogą wywołać wątpliwości co do bezstronności eksperta, właściwa instytucja:
 - a) wyłącza eksperta z udziału w wykonywaniu jej zadań albo
 - b) ujawnia te okoliczności.
- 9) Istnienie okoliczności z pkt 8 nie musi zostać udowodnione. Właściwa instytucja, jako wyłącznie uprawniona do działania na podstawie art. 85 ust 3 ustawy, decyduje, czy istnienie okoliczności zostało uprawdopodobnione.
- 10) Wątpliwości co do bezstronności eksperta, o których mowa w art. 85 ust. 3 ustawy, właściwa instytucja ocenia w sposób obiektywny. Wobec tego ocena ta powinna uwzględniać nie tylko punkt widzenia właściwej instytucji.
- 11) Właściwa instytucja ujawnia okoliczności mogące wywołać wątpliwości co do bezstronności eksperta. Właściwa instytucja, aby ujawnić wspomniane okoliczności, może odnotować je, a następnie udzielać informacji o nich na wniosek. Ujawnienie okoliczności należy odróżnić od upubliczniania określonych informacji, o których mowa w ustawie. Oznacza to, że właściwa instytucja nie zamieszcza informacji o tych okolicznościach na stronie internetowej ani portalu. Ustawa zastrzega taki sposób działania dla upubliczniania informacji.

- 12) Właściwa instytucja ujawnia okoliczności budzące wątpliwości co do bezstronności eksperta, o których mowa w pkt 11, w szczególności, gdy ze względu na wysoki stopień skomplikowania projektów i wąski zakres przedmiotowy projektów, krąg wnioskodawców i uczestniczących w wyborze ich projektów ekspertów jest bardzo ograniczony, a jednocześnie udział ekspertów w wyborze tych projektów do dofinansowania jest konieczny.
- 13) Okolicznościami, o których mowa w pkt 8, mogą być w szczególności sytuacje, w których w ustalonym przez właściwą instytucję okresie ekspert:
- a) pozostawał w stosunku pracy, zawarł umowę zlecenia lub umowę o dzieło z wnioskodawcą lub beneficjentem,
 - b) był członkiem organów zarządzających lub organów nadzorczych wnioskodawcy lub beneficjenta.
- 14) Za okoliczności mogące budzić wątpliwości co do bezstronności eksperta, właściwa instytucja może uznać również sytuacje wskazane w pkt 13, jeżeli dotyczą one któregośkolwiek wnioskodawcy, którego projekt konkuruje o dofinansowanie z projektem będącym przedmiotem świadczonych przez eksperta usług.
- 15) Pkt 13 i 14 należy odpowiednio odnosić do partnerów w projekcie partnerskim.